

dr hab. Iwona KURZ, prof. ucz.
Instytut Kultury Polskiej, Wydział Polonistyki UW

e-mail: i.kurz@uw.edu.pl
<https://ikp.uw.edu.pl/dr-hab-iwona-kurz/>
<https://uw.academia.edu/IwonaKurz>

ur. 14 kwietnia 1972

Kulturoznawczyni i filmoznawczyni. Zajmuje się historią nowoczesnej kultury polskiej w perspektywie wizualnej, antropologią kultury wizualnej, problematyką ciała i płci oraz edukacją i polityką kulturalną.

STOPNIE NAUKOWE

2015 – stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie kulturoznawstwo (tytuł osiągnięcia: *Fotożośność. Wizualne archiwa nowoczesności po 1945 roku*)

2002 – stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo (rozprawa *Twarze w tłumie. Wizerunki bohaterów zbiorowej wyobraźni w kulturze polskiej 1955–1969* napisana pod kierunkiem prof. Małgorzaty Szpakowskiej)

1996 – tytuł magistra filologii polskiej z wyróżnieniem, z dodatkową specjalizacją „Animacja kultury” (praca *Ciało i seksualność w twórczości Jerzego Andrzejewskiego* napisana pod kierunkiem prof. Andrzeja Mencwela)

ZATRUDNIENIE

2019 – profesor uczelni w UW

2014 – *visiting professor* w EHESS, Paryż (styczeń/luty).

2002 – semestralne stypendium badawcze w Indiana University w Bloomington, USA

od 1996 – praca naukowa i dydaktyczna w Instytucie Kultury Polskiej UW

PRACA DYDAKTYCZNA

Prowadzone zajęcia: antropologia kultury wizualnej, historia kultury XIX wieku, historia kultury XX wieku, *Od fotografii do Facebooka. Nowoczesny podmiot i media wizualne, Pamięć o Auschwitz, Fotożośność. Ciało i pamięć w kulturze wizualnej*, seminarium magisterskie i licencjackie, warsztat *Media w kulturze*, warsztat krytyczny, warsztat *Archiwa wizualne*.

Promotorstwo prac dyplomowych

– 10 licencjatów;

– 64 magisteriów;

– 4 doktoraty (dr Magda Szcześniak – promotorka pomocnicza; dr Jan Borowicz, dr Monika Borys, dr Agata Zborowska).

Podręczniki akademickie: *Antropologia kultury wizualnej. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. Iwona Kurz, Paulina Kwiatkowska, Łukasz Zaremba, Wyd. UW, Warszawa 2012. *Antropologia ciała. Wybór tekstów i zagadnienia*, oprac., Wyd. UW, Warszawa 2008, s. 312.

WYBRANE DOŚWIADCZENIA ORGANIZACYJNE I EKSPERCKIE

2024–2027 – członkini Komitetu Nauk o Kulturze PAN, w kadencji 2020–2023 członkini Prezydium Komitetu

od 2021 – uczestniczka sieci badawczej SOWA (Społeczne Obiegi Wiedzy Akademickiej), realizującej projekt „Społeczne obiegi wiedzy w praktykach humanistyki akademickiej” (NCN Opus-19, UAM)

2019–2024 – Przewodnicząca Rady Naukowej Dyscyplin Nauki o Kulturze i Religii oraz Etnologia i Antropologia Kulturowa w UW

2016–2024 – Dyrektorka Instytutu Kultury Polskiej UW

2019–2020 – współautorka polityki kulturalnej m.st Warszawy

od 2015 – członkini Zespołu Programowego Forum Przyszłości Kultury

2012–2024 – członkini Dziekańskiej Komisji Finansowej na Wydziale Polonistyki

2013–2019 – redaktorka naczelną pisma „Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej”

2013–2016 – kierująca projektem „Kultura wizualna w Polsce: języki, pojęcia, metaobrazy” (NCN)

1998–2008 – koordynatorka międzynarodowych projektów w dziedzinie animacji kultury w Programie Komisji Europejskiej „Leonardo da Vinci”; projekty ANIMA (1998-2001), ANIMUS (2001–04), ANIMATOR (2006–08)

NAGRODY

2005 – Nagroda im. Bolesława Michałka dla najlepszej książki filmoznawczej (*Twarze w tłumie. Wizerunki bohaterów wyobraźni zbiorowej w kulturze polskiej lat 1955–1969*, świat literacki, Izabelin 2005); „Dwudziestka” Nagrody Nike

2008, 2009 – Nagroda Rektora UW

WYBRANE PUBLIKACJE

Książki

1. *Kultury antycypowanych przyszłości*, red. Paweł Dobrosielski, Iwona Kurz, Jan Sowa, Biennale Warszawa – Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2020.
2. *Erweiterung des Horizonts. Fotoreportage in Polen im 20. Jahrhundert*, red. Iwona Kurz, Renata Makarska, Schamma Schahadat, Margarete Wach, seria: Visual History. Bilder und Bildpraxen in der Geschichte, Wallstein Verlag, Göttingen 2018.
3. *Kultura wizualna w Polsce. Fragmenty*, red. Iwona Kurz, Paulina Kwiatkowska, Magda Szcześniak, Łukasz Zaremba, Fundacja Bęc Zmiana – Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2017.
Iwona Kurz, Paulina Kwiatkowska, Magda Szcześniak, Łukasz Zaremba, *Kultura wizualna w Polsce. Spojrzenia*, Fundacja Bęc Zmiana – Instytut Kultury Polskiej UW, Warszawa 2017.
4. *Ślady Holokaustu w imaginarium kultury polskiej*, red. Justyna Kowalska-Leder, Paweł Dobrosielski, Iwona Kurz, Małgorzata Szpakowska, Wyd. Krytyki Politycznej, Warszawa 2017.
5. *Ekspozycje nowoczesności. Wystawy a doświadczanie procesów modernizacyjnych w Polsce (1821–1929)*, red. Małgorzata Litwinowicz-Drożdźiel, Iwona Kurz, Paweł Rodak, Uniwersytet Warszawski – Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2017.
6. *Piknik Golgota Polska. Sztuka – religia – demokracja*, red. Agata Adamiecka-Sitek, Iwona Kurz, Wydawnictwo Krytyki Politycznej – Instytut Teatralny im. Zb. Raszewskiego, Warszawa 2015.
7. *Antropologia kultury wizualnej. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. Iwona Kurz, Paulina Kwiatkowska, Łukasz Zaremba, Wyd. UW, Warszawa 2012.
8. *Film i historia. Antologia*, red. Iwona Kurz, Wyd. UW, Warszawa 2008, ss. 358.
9. *Obyczaje polskie. Wiek XX w krótkich hasłach*, ed. Małgorzata Szpakowska, WAB, Warszawa 2008, ss. 501 (współautorka).
10. *Twarze w tłumie. Wizerunki bohaterów wyobraźni zbiorowej w kulturze polskiej lat 1955–1969*, Wydawnictwo „Świat Literacki”, Izabelin 2005.

Artykuły

1. *Terytorium Auschwitz. Kamera w muzeum eksterminacji*, „Teksty Drugie” 2023, nr 5, s. 97–112, DOI:10.18318/td.2023.5.6.
2. *Diabelskie koło normalności*, w: *To wróci. Przeszłość i przyszłość pandemii*, red. Przemysław Czapliński, Joanna B. Bednarek, Książka i Prasa, Warszawa 2022, s. 391–407.
3. *Document en tant que fantôme. L'Histoire dans l'œuvre d'Anna Baumgart*, w: *Représenter la Shoah après 1989. Entre la France et la Pologne*, red. Kinga Sitkowska-Callebat, Agnieszka Grudzińska, Petra, Paris 2022, s. 411–422.
4. *Robotnice wychodzą z kina*, „Kwartalnik Filmowy” nr 116, 2021, s. 227–234, <https://doi.org/10.36744/kf.966>
5. *Narczyw w muzeum. Przygoda ponowoczesna*, „Teksty Drugie” 2020, nr 4, s. 37–49, DOI: 10.18318/td.2020.4.3.

6. *Refugees 'as Jews'. Travelling Images of Atrocities*, w: *Visual Antisemitism in Central Europe. Imagery of Hatred*, red. Jakub Hauser, Eva Janáčková, de Gruyter Oldenbourg, Berlin– Boston 2021, s. 271–284; DOI: <https://doi.org/10.1515/9783110616415-012>.
7. *Un air empoisonné par le génocide*, w: *Hourras et désarrois. Scènes d'une guerre culturelle en Pologne*, red. Agnieszka Żuk, Les Éditions Noir sur Blanc, 2019, s. 101–112.
8. *Le Musée de l'insurrection de Varsovie: muséographie, muséophotie, muséosensorium*, w: *Muséographie des violences en Europe centrale et ex-USRR*, red. Delphine Bechtel, Luba Jurgenson, Editions Kimé, Paris 2016, s. 269–284.
9. *Das Dokument als Phantom. Geschichte und Archiv in den Arbeiten Anna Baumgarts*, w: *Seien wir realistisch. Neue Realismen und Dokumentarismen in Philosophie und Kunst*, red. Magdalena Marszałek, Dieter Mersch, Diaphanes, Zurich–Berlin 2016, s. 203–220.
10. *Bond. James Bond. Widmo człowieka*, „Teksty Drugie” 2016, nr 2, s. 294–308.
11. „Pięciu poległych” jako metaobraz kultury polskiej połowy XIX wieku, „Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej” 2015, nr 10, <https://doi.org/10.36854/widok/2015.10.950>.
12. *Cruel Imagination. Borowczyk's Post-traumatic Surrealism*, w: *Boro, L'île d'Amour. The Films of Walerian Borowczyk*, red. Kamila Kuc, Kuba Mikurda, Michał Oleszczyk, Berghan Books, New York–Oxford 2015, s. 64–76.
13. *Sprachen Wirr-warr. Kulturkomödien (aus heutiger Sicht) aus den frühen 1970er-Jahren*, w: *Nouvelle Vague Polonaise? Aud der Suche nach einem flüchtigen Phänomen der Filmgeschichte*, red. Margarete Wach, Deutsches Filminstitute – DIF, Schüren Verlag, Marburg 2015, s. 226–238.
14. *Między chrztem a samospaleniem. „Teatra polskie” drugiej połowy lat sześćdziesiątych*, „Didaskalia. Gazeta Teatralna” 2015, nr 126, s. 2–10.
15. „Alegoria”, „Kazirodztwo”, „Małżeństwo”, „Stereotyp” w: *Encyklopedia gender. Płeć w kulturze*, red. Monika Rudaś-Grodzka i in., Wyd. Czarna Owca, Warszawa 2014.
16. „Archiwum”, „Digitalizacja”, „Radiofonia” w: *Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci*, red. Magdalena Saryusz-Wolska, Robert Traba, Scholar, Warszawa 2014.
17. Łukasz Zaremba, Iwona Kurz, *Potęga i nędza królestwa obrazów. Animistyczna ikonologia W.J.T. Mitchella*, w: *W.J.T. Mitchell, Czego chcą obrazy? Pragnienia i miłości przedstawięń wizualnych*, przeł. Łukasz Zaremba, red. nauk. Iwona Kurz, NCK, Warszawa 2013, s. 11–24.
18. „Chopin”. *Między salonem a ulicą*, w: *Chopin 2010. Postscriptum*, red. Małgorzata Sieradz, Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, Warszawa 2013, s. 285–302.
19. *Wobec obrazu – wobec świata. Projekt antropologii kultury wizualnej*, w: *Antropologia kultury wizualnej. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. Iwona Kurz, Paulina Kwiatkowska, Łukasz Zaremba, WUW, Warszawa 2012, s. 9–20.
20. *Mecze i gry oświęcimskie. Piłka nożna w KL Auschwitz-Birkenau*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2012 nr 3–4, s. 79–84.
21. *A City Map as a Construct of Memory. An Example – the 1944 Uprising in Contemporary Warsaw*, w: *Cartographies of Culture. Memory, Space, Representation*, red. Wojciech Kalaga, Marzena Kubisz, Peter Lang, Frankfurt am Main 2010, s. 31–39.
22. „Our Folks”: *Ordinary People in Czechoslovak and Polish Cinema around 1968*, w: *Visegrad Cinema. Points of Contact from the New Waves to the Present*, ed. Petra Hanáková, Kevin B. Johnson, Katedra Filmových Studií FF UK, Casablanca, Praha 2010, s. 99–109.
23. „Ten obraz jest trochę straszliwy.” *Historia pewnego filmu, czyli naród polski twarzą w twarz z Żydem*, „Zagłada Żydów. Studia i materiały” 2008 nr 4, s. 466–483.

Liczne artykuły recenzyjne i popularyzacyjne w „Dwutygodniku”, „Kinie”, „Dialogu”, „Didaskaliach” i „Widoku”.